

IZVJEŠTAJ O JAVNOJ RASPRAVI

O NACRTU LOKALNE STUDIJE LOKACIJE "ŠTITARIČKA RIJEKA" OPŠTINA MOJKOVAC I NACRTU IZVJEŠTAJA O STRATEŠKOJ PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Lokalna studija lokacije

Naručilac izrade plana: Vlada Crne Gore
Rukovodilac izrade plana: Tamara Vučević, dipl. ing. arh.
Obrađivač: Ministarstvo održivog razvoja i turizma

Strateška procjena uticaja na životnu sredinu

Naručilac izrade:	Ministarstvo održivog razvoja i turizma
Koordinator izrade:	Mirjana Nikolić, dipl. pr. pl.
Obrađivač:	Europrojekt doo Podgorica

IZVJEŠTAJ O JAVNOJ RASPRAVI

O NACRTU LOKALNE STUDIJE LOKACIJE "ŠTITARIČKA RIJEKA" OPŠTINA MOJKOVAC I NACRTU IZVJEŠTAJA O STRATEŠKOJ PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Na osnovu člana 33 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG" broj 64/17,44/18 i 63/18), Ministarstvo održivog razvoja i turizma (u daljem tekstu: nosioc izrade planskog dokumenta) sprovelo je Javnu raspravu o Nacrtu Lokalne studije lokacije "Štitarička rijeka", Opština Mojkovac i Nacrtu Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu Lokalne studije lokacije " Štitarička rijeka ".

Javna rasprava je sprovedena na način propisan čl. 12 Pravilnika o metodologiji izrade planskog dokumenta i bližem načinu organizacije prethodnog učešća javnosti ("Službeni list CG", broj 88/17).

Nacrt Lokalne studije lokacije "Štitarička rijeka", Opština Mojkovac i Nacrt Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu Lokalne studije lokacije " Štitarička rijeka" su izloženi na uvid u digitalnom obliku, preko internet stranice Ministarstva održivog razvoja i turizma Crne Gore, u periodu od 21.01.2020. godine do 02.03.2020.godine.

U toku izlaganja Nacrta planskog dokumenta na Javnu raspravu, nosioc izrade planskog dokumenta u saradnji sa organom jedinice lokalne samouprave, dana 14.02.2020. godine, od 11-13h, organizovao je javnu prezentaciju Nacrta Lokalne studije lokacije "Štitarička rijeka", Opština Mojkovac i Nacrta Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu Lokalne studije lokacije " Štitarička rijeka".

Javnoj prezentaciji prisustvovali su predstavnici građana, nevladinih organizacija i predstavnica Opštine Mojkovac, Bojana Zejak.

Predstavnik nosioca izrade planskog dokumenta, Tamara Marović, dala je uvodnu riječ, nakon čega je Tamara Vučević, rukovodilac izrade plana, prezentovala plansko rješenje. U izlaganju je naglašeno da predmet dalje faze izrade plana neće biti mHE 2 iz razloga što je uvažen zahtjev mjesne zajednice (objašnjeno u daljem tekstu kroz date odgovore).

Nakon prezentacije Nacrta planskog dokumenta rukovodilac izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, Mirjana Nikolić, prezentovala je Nacrt Strateške procjene uticaja na životnu sredinu.

Data je riječ prisutnim građanima koji su iznijeli svoje mišljenje i primjedbe na dokumente koji su predmet Javne rasprave. U daljem tekstu dati su ključni dijelovi izlaganja učesnika Javne rasprave.

Radoje Čobeljić

WWF Adria

U svojem izlaganju je iznio stav da treba odustati od izrade predmetnog planskog dokumenta jer izgradnja mHE ne donosi društvenu korist.

Ines Mrdović Čabarkapa

U svojem izlaganju je navela sljedeće primjedbe, konstatacije i pitanja:

1. Zašto su predmet Javne rasprave dvije mHE ako će u sljedećoj fazi predmet plana biti jedna?
2. Šta je okidač razvoja (koliko će biti zaposlenih....)?
3. Ekonomska analiza treba da da odgovor na pitanje koliki su benefiti za lokalnu zajednicu odnosno postavlja pitanje koliki će biti porez na dobit i prihod Opštine.
4. Crnoj Gori nedostaje električne energije.
5. Zašto je u planu navedena Strategija razvoja mHE je iz 2006. godine?
6. Smatra da Ugovor o koncesiji nije osnov za izradu Plana.
7. Zahtjeva ocjenu zakonitosti i ustavnosti.
8. Da li su rađena terenska biodiverzitetska istraživanja?
9. Kolika je količina vode koju lokalno stanovništvo koristi i konstatuje da vodosnabdijevanje ima prioritet.
10. Traži da se planski dokument povuče.

Ivan Ašanin

U svojem izlaganju je iznio sljedeće stavove:

1. Plansko rješenje je prihvatljivo, ukoliko je Opština koncesionar zbog koristi lokalne zajednice, smanjenja računa za električnu energiju.
2. U eksploataciji asfaltne baze treba primjeniti tehnologiju prskanja vodom koja se trenutno ne primjenjuje.
3. Ekonomska analiza, vizibiliti studija, nije dovoljno objašnjena, data je aproksimativno.
4. Štitarička rijeka izaziva eroziju pa planom treba obraditi regulaciju korita rijeke.
5. Konceptija izgradnje mini hidroelektrana u Crnoj Gori nije ekonomski opravdana već postoji samo interes pojedinaca.
6. Predlaže da lokalna samouprava napravi strategiju, na način da obezbijedi korist (oslobađanje od plaćanja utrošene električne energije za uličnu rasvjetu, javna preduzeća...).

Bojan Mišić

U svojem izlaganju je naveo da su već dva vodotoka u Opštini Mojkovac "u cijevi", da je korito Bjelojevičke rijeke devastirano erozijom i cestama, da je ovo je treći i postavlja pitanje koliko ih se još planira.

Miloš Radosavljević

(Savjet mjesne zajednice Štitarica)

U svojem izlaganju je dao pojašnjenje da se od jedne lokacije mHE odustalo nakon što su sa opštinom i investitorom mještani postigli dogovor da se ona ne gradi i naglašava da je sve rađeno transparento.

Takođe je izneo stav da nema benefita od koncesionara asfaltne baze već je ova lokacija nanijela štetu prostoru.

Predlaže da se napravi sastanak i da investitor – korisnik koncesije asfaltne baze uloži u izgradnju puta.

Ivan Stanić

U svojem izlaganju je naveo sljedeće primjedbe, konstatacije i pitanja:

1. Nema dovoljno podataka, ništa nije precizno, mijenja se sa dvije na jednu mHE
2. Koliki je kapacitet riblje staze?
3. Mriještenje ribe je u gornjem toku rijeke Tare a ovo je jedino prirodno stanište pastrmke.
4. Da li postoji uticaj mHE na Ski centar?
5. Da li može kanjon rijeke Tare da se iskoristi za turizam?
6. Upitna je realizacija planirane rekonstrukcije puta.

Goran Marković (MZ Štitarica)

Navodi da se zahvaljujući angažovanju predstavnika Mjesne zajednice odustalo od lokacije mini hidroelektrane u gornjem toku, te da lokacija u donjem toku, u zoni u blizini asfaltne baze ne pravi veliku štetu i smatra da će možda ovaj, već devastirani prostor, bez biljnog svijeta, biti uređeniji.

Dejan Vuković

Iznosi činjenicu da je prostor planirane lokacije mHE u donjem toku trajno devastiran zbog lokacija kamenoloma te da na ovom prostoru nema ni biodiverziteta ni zaštite staništa.

Postavlja pitanje, da li se koncesionar obavezuje da se lokalitet poboljša u smislu stanja životne sredine kao i na koji se način planira realizacija?

Tamara Brajović

(Agencija za zaštitu životne sredine, Ministarstvo održivog razvoja i turizma)

SPU mora biti korigovana prema Mišljenju na Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu za Lokalnu studiju lokacije "Štitarička rijeka" Agencije za zaštitu prirode i životne sredine broj 02 - D - 17/2 od 23.01.2020.godine.

Nakon svake diskusije, Obradivač je dao odgovore na postavljena pitanja i predstavnik Ministarstva održivog razvoja i turizma, Tamara Marović je podsjetila prisutne na pravo da svoje primjedbe dostave u pisanom obliku.

Sve primjedbe prisutnih na centralnoj Javnoj raspravi sublimirane su u aktu, WWF Adria, Eko-tim, Akcija za socijalnu pravdu, Ekološki pokret Ozon, aktom zavedenim u Ministarstvu održivog razvoja i turizma pod brojem 04-29/5 od 28.02.2020. godine.

Odgovori na primjedbe date u aktu broj 04-29/5 od 28.02.2020. godine.

Primjedba 1

Planski dokument ne sadrži stvarnu ekonomsku analizu koja bi potvrdila javni interes, odnosno koristi za Državu i Opštinu Mojkovac od izgradnje dvije male hidroelektrane na Štitaričkoj rijeci.

Odgovor

Primjedba se ne prihvata.

Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima, kao obavezni sadržaj ovog planskog dokumenta predviđena je **Ekonomsko-tržišna projekcija**, što je u ovom planskom dokumentom i dato. Stvarna ekonomska analiza koristi od izgradnje mHE, kao pokretača privrednog razvoja kroz više aktivnosti u njenom okruženju, može biti predmet plana razvoja lokalne zajednice.

Opšti interes za izgradnju malih hidroelektrana utvrđen je:

PUP-om Mojkovac (Službeni list Crne Gore – opštinski propisi broj 19/11) u poglavlju 1.2. „Polazne smjernice za formiranje koncepta prostornog razvoja, Površine za vodno zemljište i površine u funkciji hidroenergetike”: **“S obzirom na hidroenergetske potencijale vodotoka Štitaričke i Bjelojevičke rijeke, u skladu sa istraživanjima ovih potencijala (koja će na osnovu validnih podloga i podataka precizirati uslove izgradnje hidroenergetskih objekata i njihove kapacitete) i Državnim programom izgradnje malih hidroelektrana, biće omogućena izgradnja ovih objekata i u tu svrhu angažovanje zemljišta na način koji ne utiče štetno na životnu sredinu i kulturno - istorijske vrijednosti, a što će biti provjereno kroz izradu odgovarajuće planske i projektne dokumentacije i studija procjena uticaja.”**

Takođe i Izmjenama i dopunama PUP-a Opštine Mojkovac (Službeni list Crne Gore – opštinski propisi broj 09/14) u poglavlju 5.5. “Smjernice i preporuke za korišćenje vodotoka za izgradnju malih hidroelektrana, Obnovljivi izvori energije i koncesiona područja, Lokacije mHE”: “Razvojnu mogućnost i šansu predstavlja izgradnja malih hidroelektrana, preko kojih se ne doprinosi samo povećanju količine električne energije, nego su kao proizvođači energije bitan element u lokalnoj politici i pokretač privrednog razvoja kroz više aktivnosti: razni prateći pogoni, mljekare, pilane, prerada drveta, farme, ribnjaci, prerada kamena, flaširanje vode, turizam, ugostiteljstvo, sport, rekreacija i dr.....

Svojim postojanjem i proizvodnjom pomažu i razvoj male privrede (kamenolomi, strugare, mlinovi), stočarstva i ribogojstva.....

Izgradnja i rad malih hidroelektrana je od opšteg interesa i samo projektovanje, izgradnja, korišćenje i održavanje tih postrojenja može biti dato na koncesiju.”

Primjedba 2

Planski dokument sadrži veći broj pravnih manjkavosti i ukoliko bude usvojen u ovom obliku predstavljaće pravno nezakonit akt.

Odgovor

Primjedba se ne prihvata.

Pravni osnov za izradu i donošenje Lokalne studije lokacije "Štitarička Rijeka" sadržan je u Zakonu o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", broj 64/17).

Lokalna studija lokacije se radi u skladu sa Programskim zadatkom koji je sastavni dio Odluke o izradi Lokalne studije lokacije "Štitarička Rijeka" a koji, se, shodno članu 24 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, zasniva na "odredbama zakona, posebnih propisa, sektorskih strategija, planova, studija i drugih dokumenata propisanih posebnim zakonima na kojima se zasnivaju predlozi smjernica", i "kojima se ne mijenjaju ciljevi, programska polazišta i smjernice za izradu planskog dokumenta određeni Prostornim planom Crne Gore".

Shodno Programskom zadatku, postavke Lokalne studije lokacije se zasnivaju na sagledavanju ulaznih podataka iz PUP-a Opštine Mojkovac i druge dokumentacije sa državnog i lokalnog nivoa (razvojna dokumenta, master planovi, studije). PUP Opštine Mojkovac važi do izrade i usvajanja Plana generalne regulacije Crne Gore.

Primjedba 3

Planski dokument je kontradiktoran i u koliziji sa određenim planskim dokumentima višeg reda ili drugim pravnim aktima, što ga takođe čini pravno nedopuštenim.

Odgovor

Primjedba se ne prihvata.

Lokalna studija lokacije se radi u skladu sa Programskim zadatkom (urađenim na osnovu smjernica PUP-a Opštine Mojkovac), koji je sastavni dio Odluke o izradi Lokalne studije lokacije „Štitarička rijeka“, Opština Mojkovac, koju je donijela Vlada Crne Gore u skladu sa odredbama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Primjedba 4

Pravno je neprihvatljiv pristup da se dio planskog dokumenta zasniva na preliminarnim izvještajima a ne na konačnim podacima.

Odgovor

Primjedba se ne prihvata.

Preliminarni izvještaj o geološkim, hidrološkim i inženjersko-geološkim odlikama terena slivnog područja i lokacija projektovanih objekata za mHE na vodotoku Štitarice, urađenim za potrebe izrade predmetne Lokalne studije lokacije, sadrži sve potrebne podatke za izradu ovog planskog dokumenta.

Izrada konačnog Izvještaja o geološkim, hidrološkim i inženjersko-geološkim odlikama terena slivnog područja i lokacija projektovanih objekata za mHE na vodotoku Štitarice, biće obavezna za potrebe izrade Glavnog projekta objekata mHE.

Primjedba 5

Pravno je nedopustivo da se kao osnov za izradu planskog dokumenta, kao opšteg pravnog akta, navodi koncesioni ugovor, kao pojedinačni pravni akt.

Odgovor

Primjedba se ne prihvata

Koncesioni ugovor nije pravni osnov za izradu planskog dokumenta. Osnov za definisanje planskih postavki u Lokalnoj studiji lokacije su Idejna rješenja sistema mHE, koja čine sastavni dio koncesionog ugovora a koja definišu položaj objekata sistema mHE u prostoru, što je obavezujuće za ovaj planski dokument. Idejna rješenja su kao prethodnica koncesionog ugovora rađena u skladu sa odredbama Strategije Razvoja malih hidroelektrana u Crnoj Gori, Metodologija za definisanje realno ostvarivog hidropotencijala za male hidroelektrane.

Takođe, Izmjenama I dopunama PUP-a Mojkovac, poglavlje 5.5. Smjernice i preporuke za korišćenje vodotoka za izgradnju malih hidroelektrana, Uslovi za gradnju mHE, uređenje i korišćenje sliva – koncesionog područja, određeno je da se "objekti u sklopu mHE moraju biti projektovani u skladu sa **idejnim rješenjem**, utvrđenim urbanističko-tehničkim i drugim uslovima, propisima o tehničkim normativima i standardima te pravilima struke".

Primjedba 6

Za potrebe izrade Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja (SPU) nijesu sprovedena terenska biodiverzitetska istraživanja koja su neophodna za adekvatnu procjenu.

Odgovor

Primjedba se djelimično prihvata.

Podaci o flori i fauni planskog područja dati su na osnovu raspoloživih literaturnih izvora i više dnevnih terenskih obilazaka planskog područja koji su realizovani za potrebe strateške procjene uticaja na životnu sredinu. Tokom terenskih obilazaka zbilježene su identifikovane vrste i pripremljen izvještaj koji predstavlja dio izmjenjenog dokumenta.

Primjedba 7

Procjene uticaja kao i mjere zaštite definisane kroz predmetni Izvještaj o SPU se ne mogu smatrati relevantnim.

Odgovor

Primjedba se djelimično prihvata.

Procjena uticaja i mjere zaštite su korigovani utvrđivanjem ključnih promjena do kojih će doći realizacijom planskih rešenja i područja u kojem će doći do tih promjena, Identifikovani su mogući uticaji koje utvrđene promjene mogu imati na životnu sredinu korišćenjem odabranih kriterijuma, mogući uticaji su vrednovani da bi se utvrdio njihov značaj, primjenom indikatora koji su utvrđeni iz postavljenih ciljeva izrade planskog dokumenta i ciljeva zaštite životne sredine.

Pored procjene uticaja planskih rješenja na životnu sredinu i sagledavanja mogućih značajnih negativnih uticaja, u Izvještaju su propisane mjere za njihovo smanjenje, vodeći računa o stanju i kapacitetu životne sredine na posmatranom prostoru.

Primjedba 8

Negativni efekti su toliko veliki da potpuno potiru sve efekte a posebno pozitivne efekte na zapošljavanje.

Odgovor

Primjedba se ne prihvata.

Negativni efekti su znatno umanjeni izostavljanjem uzvodne hidroelektrane kao i primjenom planiranih mjera u funkcionisanju asfaltne baze.

Primjedba 9

Neshvatljivo je da se tokom javne rasprave, organizovane u Mojkovcu, saopšti da se odustalo od jedne mHE, što dodatno porvrđuje da planski dokument treba povući sa javne rasprave.

Odgovor

MZ Štitarica je, razmatrajući Koncept Lokalne studije lokacije „Štitarička rijeka“, donijela Odluku kojom ne prihvata izgradnju mHE Štitarica 2 a prihvata izgradnju mHE Štitarica 1, uz uslove koje Investitor treba da sprovede.

U toku trajanja javne rasprave na Nacrt Lokalne studije lokacije, MZ Štitarica se dopisom od 23.12.2019.god., dostavljenim Sekretarijatu za uređenje prostora i održivi razvoj Opštine Mojkovac, izjasnila da je na sastanku održanom u kabinetu Predsjednika Opštine Mojkovac, postignuta saglasnost sa Investitorom da se odustaje od izgradnje mHE Štitarica 2 a prihvata izgradnja mHE Štitarica 1, uz uslove koje Investitor treba da sprovede. Navedeni akt je Sekretarijat za uređenje prostora i održivi razvoj Opštine Mojkovac dostavio u okviru svog mišljenja na Nacrt

planskog dokumenta, dostavljenog Ministarstvu održivog razvoja i turizma 31.12.2019.god..

Kako su naprijed navedeni dokumenti dostavljeni prije održavanja centralne javne rasprave, uputno je bilo da se MZ Štitarica i zainteresovana javnost obavijeste da će se Predlog planskog dokumenta, shodno postignutim dogovorima, a na osnovu saglasnosti Ministarstva ekonomije, raditi samo za mHE Štitarica 1.

Odgovori na primjedbe i sugestije iz Izvještaja Savjeta na Nacrt LSL Štitarička rijeka

1. URBANIZAM

Konstatacija

Obzirom da se radi o planskom dokumentu koji tretira specifične zahvate na rijeci Štitarici koja je pritoka rijeke Tare, čiji kanjon uživa međunarodnu zaštitu UNESCO-a kroz program „Čovjek i biosfera“, to se i rijeka Štitarica nalazi u okviru UNESCO zaštićenog područja biosfere, potrebno je da se rješenja predmetnog Nacrta i njihova opravdanost provjere i preispitaju kroz izradu Strateške procjene uticaja na životnu sredinu.

Odgovor

Primjedba se prihvata

Kroz SPU, kao sastavni dio Predloga LSL je data tražena provjera.

Kanjon rijeke Tare je pod UNESCO zaštitom u okviru programa "Čovjek i biosfera" (MAB) od 1977. Godine. Glavni potencijal Rezervata biosfere u smislu izmirenja zahtjeva zaštite, koncentrisane uglavnom u zonama stroge zaštite, sa zahtjevima lokalnog razvoja u zaštitnim i prelaznim zonama je u ovom slučaju pažljivo razmatran i vrednovan, vodeći računa o stanju i kapacitetu životne sredine na posmatranom prostoru.

Činjenica je da veliki bio-regionalni okvir koji je stvoren proširenjem Rezervata biosfere nije praćen odgovorajućim koordiniranim jedinicama za upravljanje područjem niti jedinstvenim integralnim planiranjem korišćenja resursa, tako da se ovom prilikom u značajnoj mjeri planski dokument i procjena uticaja na životnu sredinu bave saniranjem stanja uz planiranje novih investicija.

2. GEODEZIJA

Konstatacija

Sugestije na Koncept u Tekstualnom dijelu su bile:

Na strani 51 navodi se „Urađena su Idejna rješenja od strane projektanta MAUTIN MONTENEGRO d.o.o. iz Bara, a na osnovu, od strane Investitora, urađenih istražnih geoloških radova i geodetskih snimanja.

Navesti koja Licencirana geodetska kuća je u ime investitora obavljala geodetske poslove.

Rukovodilac izrade Tamara Vučević, dipl.ing.arh. po njenoj izjavi ima potpisanu i ovjerenu podlogu od strane Uprave za nekretnine, koju će dostaviti u daljoj proceduri.

U grafičkom dijelu:

U fajlu 02 „TOPOGRAFSKO-KATASTARSKA PODLOGA 012007“. dwg

Sugestije na Koncept su bile:

1. Dati opis lista – ime Države, Opštine. Naziv/i K.O. U pečatu lista dati naziv geodetske organizacije, ime geodetskog projektanta, broj njegove licence, brisati digitalni katastarski plan koji nije potreban za ovaj LSL, ispraviti naziv tabele sa koordinatama lomnih tačaka Zahvata, dati ekvidistancu za izohipse e=.

2. Dati objekte na kat. parcelama br. 930, 933, 942, 898, 664 K.O. Štitarica

Dat je objekat na kat. parceli br. 942 ali ga treba zatvoriti.

Objekti na kat. parcelama br. 930, 933, 942, , 664 K.O. Štitarica postoje u važećem kat. olanu, preuzeti važeći plan.

Objekat na kat. parceli br. 898 je samo temelj.

3. Dati dalekovod koji prelazi preko kat. parcela br. 633/1, 591, 593 itd. K.O. Štitarica.

Dat je u fajlu „07.1.2.3.4.5. ELEKTROENERGETSKA INFRASTRUKTURA“.dwg

4. Dati ispravnu šrafuru za objekte na kat. parceli br. 964, 968/2, 968/1 K.O. Podbišće i snimiti sve objekte koji postoje na tim parcelama. Po izjavi Rukovodioca izrade to su platforme na kojima su montirana postrojenja asfaltne baze, preužeće se važeći katastarski plan.

5. Ako u pečatu stoji da je razmjera 1:5000 dati podjelu na Listove 1:5000 ili korigovati pečat, jer DKP nije u toj razmjeri – nije postupljeno po sugestiji.

6. Dati pravilne nezive izohipsama – nije postupljeno po sugestiji.

Odgovor

Primjedba se prihvata.

Za Predlog plana je obezbijedena propisana geodetska podloga za izmijenjeni zahvat.

3. SAOBRAĆAJ

Konstatacija

Na grafičkim priložima, ucrtan je put od UPMZŠ1 i navedeno da se priključuje na postojeći put. Gdje se priključuje i preko čijih katastarskih parcela prolazi?

U tekstu je navedeno: „Lokacije opslužuje lokalni put: Magistrala -Štitarička rijeka, koji se odvaja od magistralnog puta M-2 i nekategorisani put koji se priključuje na magistralni M.2. Lokalni put Magistrala -Štitarička rijeka projektovati sa računskom brzinom $V_r=40$ km/h (izuzetno $V_r=30$ km/h), i sa širinom kolovoza min. 5,5m. S obzirom da područje koji opslužuje ovaj put u prvoj fazi realizacije neće ostvariti pune kapacitete, to je planom dopuštena fazna realizacija puta. Put se u tom sličaju u prvoj fazi izvodi sa širinom kolovoza od 3.0m, sa mjestimičnim proširenjima za mimoilaženje vozila, koja će obezbijediti nesmetano odvijanje saobraćaja, kako je to prikazano i na grafičkom prilogu. U drugoj fazi kada planirana zona ostvari kapacitet koji zahtijeva veći intenzitet saobraćaja, pristupilo bi se rekonstrukciji puta u smislu proširenja kolovoza do 5.50m..»

Kroz zonu zahvata, saglasno PUP-u, prolaze i biciklistička i planinarska staza, koje nijesu prikazane. Kada se one rade?

Ucrtati definitivno rješenje isprekidanom linijom.

U planu nijesu tretirani postojeći priključni putevi a neki su prepoznati i u PUP-u. Ukoliko nema dovoljno podataka da se ucrtaju (raskrsnice), dati tekstualni osvrt.

Nije najjasnije koje su saobraćajne površine ušle u ekonomsku analizu. Treba da uđu sve javne saobraćajnice unutar zahvata.

Dati osvrt na željeznički, biciklistički i pješački saobraćaj.

Odgovor

Primjedba se prihvata.

Shodno novom rješenju u Predlogu plana navedeni pristupni put do UPMZŠ1, a na koji se odnosi primjedba, je ukinut. Saobraćajni pristup parceli je obezbjeđen novoplaniranim pristupnim putem sa priključkom na lokalni put: Magistrala -Štitarička rijeka.

U korigovanom predlogu plana je dat osvrt na željeznički, biciklistički i pješački saobraćaj, kao i pojašnjenje ekonomske analize.

4. ELEKTROENERGETIKA

Konstatacija

1. U tabeli 2 se navode osnovne karakteristike, ali se ne navodi vrsta transformatora – uljni ili suvi. Smatram da bi se Obradivač morao opredijeliti za suve transformatore iz razloga koje sam naveo u prethodnom izvještaju.

2. Obradivač u tekstu navodi da je „planiran sistem napajanja sopstvene potrošnje“. Međutim, nejasno je kako funkcioniše taj sistem. Obradivač bi morao to pitanje da dodatno pojašni u smislu kako napaja sopstvena potrošnja kad generatori nijesu u pogonu.
3. Jednopolna šema na sl. 1. Način priključenja mHE Štitarica 1 i 2 nije data korektno. Šeme 10kV postrojenja treba dati u skladu sa planiranim stanjem, nijesu ucrtane spojno mjerne ćelije i njihove pozicije u postrojenjima.
4. Pitanje obračunskog mjerenja nije dato precizno. U početku se navodi da će ona biti u mjernim ćelijama oba postrojenja a kasnije se kaže da će oba obračunska mjesta biti u mHE Štitarica 1.

U odnosu na prethodnu verziju LSL „Štitarička rijeka“ – elektrotehnika Obradivač je izmijenio pojedina rješenja ali je ostalo nekoliko nedorečenosti koje bi u konačnoj verziji LSL trebalo razjasniti.

Odgovor

Primjedba 1, 2 i 4 se prihvataju i Lokalna studija lokacije je dopunjena traženim.

Primjedba 3 se ne prihvata.

Nije data jednopolna šema postrojenja nego je dat šematski prikaz priključenja mHE, pošto je predmet izrade planski dokument, a ne projektna dokumentacija.

5. POLJOPRIVREDA

Konstatacija

U dijelu **poljoprivrede** u mišljenju na koncept ID Lokalne studije lokacije „Štitarička rijeka“, Opštine Mojkovac, naglašeno je da prilikom izrade nacrtu treba prikazati uporednu tabelu postojeće i planirane namjene površina.

U prikazanom Nacrtu ID Lokalne studije lokacije „Štitarička rijeka“, Opštine Mojkovac tebele nijesu prikazane, takođe ni u tekstualnom dijelu nijesu date površine pod pojedinim načinima korišćenja zemljišta.

Odgovor

Primjedba se prihvata.

U Predlogu plana je dat tabelarni pregled postojećih i planiranih površina i u tekstualnom dijelu predlog planiranih površina.

6. PEJZAŽNA ARHITEKTURA

Konstatacija

Nedostaje uporedna analiza bilansa površina: postojeće i planirano stanje. Posebno je značajna procjena smanjenja površina pod šumom na račun površina za koncesiono područje (KP).

Navedene podatke je potrebno obraditi da bi se sagledale promjene u prostoru s obzirom da se zahvat plana nalazi u okviru prostora koji uživa međunarodnu zaštitu kroz program UNESCO-a „Čovjek i biosfera“.

Takođe, nedostaju maksimalno dozvoljeni parametri za planirane objekte na urbanističkim parcelama (max lz i li), što je od značaja za planiranje parametara za pejzažno uređenje odnosno za provjeru njihove međusobne usklađenosti.

U okviru zelenila infrastrukture na parcelama vodozahvata (UPVZŠ1 i UPVZŠ2), minimalni procenat ozelenjenosti obračunati u skladu sa planiranom namjenom površina (IOH) i sadržajima na parceli, što znači da se ne može računati u smislu „buduće rekultivacije i sanacije parcela, nakon prestanka rada mini hidroelektrane“ (planom nije ni određen period korišćenja mHE).

S obzirom da se radi o LSL, fragmenti postojećih šuma (u planu označene kao Šume – Š i Zaštitne šume – ZŠ) treba da dobiju namjenu u skladu sa *Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima* (Sl. list CG br. 24/10 i 33/14) i da se prekategorišu u Zaštitni pojas (ZP), što ne mijenja njihov karakter i način korišćenja. Isto se odnosi na postojeće poljoprivredne površine.

Zaštitni pojas (ZP) treba planirati i uz: vodotok, drumski saobraćaj, koncesiono područje (IP) i u koridoru derivacionog cjevovoda.

U okviru Mjera zaštite nisu date mjere zaštite prirode.

Odgovor

Primjedbe se prihvataju.

U Predlogu plana su dati svi traženi podaci.

7. PREDSTAVNIK OPŠTINE MOJKOVAC

Konstatacija

- U urbanističko tehničkim uslovima za objekte, sisteme i vodozahvate za mHE „Štitarica 1“ i mHE „Štitarica 2“ su definisane skromne i nejasne smjernice za izgradnju istih. Smatram da bi ih trebalo dopuniti i mišljenjem nadležne institucije, po pitanju gradnje ispod zaštitne zone dalekovoda jer se Elaborat o ispunjenju uslova za izgradnju ove vrste objekata u zoni dalekovoda 400kV predviđa u postupku izrade tehničke dokumentacije a nakon izdavanja ZTZ-a.

- Takođe se preporučuje primjena „Pravilnika o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1kV do 400kV („Sl. list SFRJ“ broj 65/88 i „Sl. list SRJ“, broj 18/92) i trebalo bi preporuke iz istog ubaciti u planski dokument (kao što je urađeno za zaštitnu zonu željeznice).
- Naročito je to bitno iz razloga što je građevinska linija nejasna, data po širini parcela UPMZŠ1, a smjernicama propisano da je sa ostalih strana moguće graditi do granica UP (spomenuta je istočna strana). Ove smjernice nisu dovoljne za izdavanje UTU-a i pojašnjenje gdje bi trebalo planirati mašinski objekat, sa jedne ili sa druge strane samo jedne građevinske linije.
- Dio saobraćajne infrastrukture, stajališta pored lokalnog puta su uglavnom van zahvata ovog planskog dokumenta čitavom površinom ili djelimično. Trebalo bi ili korigovati granice za te pozicije ili, ako je rano precizno određivati stajališta, dati smjernice za njihovu izgradnju jer su sastavni dio saobraćajnice, da nadležna služba za izdavanje UTU-a ne bi dolazila u poziciju da se isti objekat nalazi u dva planska dokumenta (LSL i PUP).
- U zahvatu planskog dokumenta postoje i mostovi. Nisu date precizne informacije u kakvom su stanju i od kog materijala i zato bi trebalo propisati smjernice za njihovu rekonstrukciju ili izgradnju novog mosta ukoliko se ustanovi da je postojeći u veoma lošem stanju i pod kojim uslovima.
- Planskim dokumentom nisu propisane smjernice za oblikovanje i materijalizaciju mašinskih kućica. Površno je spomenuta ideja da se sagleda okruženje i predlože objekti, dat ogledni primjer uklapanja u prostor sa aspekta pejzažnog uređenja ali to nije dovoljno za saglasnost na idejno rješenje mašinske kućice jer je to objekat a ne infrastrukturna trasa.
- Objekat na kat. parceli br. 960 jednim svojim dijelom ulazi u zahvat zone Plana i trebalo bi tu granicu korigovati jer pravno, mali dio objekta koji je u planu ima drugu namjenu.

Odgovor

Primjedbe se prihvataju.

U Predlogu Lokalne studije lokacije, u okviru korigovanog zahvata ugrađeni su svi traženi elementi.

Odgovori na primjedbe – mišljenja institucija i organa za tehničke uslove

Na Nacrt plana, dostavljena su sljedeća Mišljenja institucija i organa za tehničke uslove:

1. Agencija za civilno vazduhoplovstvo Crne Gore

Akt broj 02/1-2787/2-19 od 23.12.2019.god., zaveden u Ministarstvu održivog razvoja i turizma pod brojem 104-591/68 od 26.12.2019.god

ACV treba da izda saglasnost na tehničku dokumentaciju za svaki objekat koji bi svojom visinom, većom od 45m iznad terena, mogao ugroziti sigurnost vazdušnog saobraćaja.

Prilikom detaljne razrade predmetnog dokumenta, potrebno je ACV-u dostaviti precizne podatke o planiranim objektima, kako bi bila u mogućnosti da da mišljenje o njihovom uticaju na površine namijenjene za vazdušni saobraćaj.

Odgovor

LSL-om planirani objekat nema visinu 45m.

2. Crnogorski elektrodistributivni sistem

Akt broj 30-00-63550 od 27.12.2019.god., zaveden u Ministarstvu održivog razvoja i turizma pod brojem 104-591/70 od 27.12.2019.god

Elaborat o uticaju priključenja mHE „Štitarica 1“ i mHE „Štitarica 2“ na elektrodistributivnu mrežu i dopuna Elaborata su pokazali da nije moguće obezbijediti siguran plasman proizvedene električne energije uz istovremeno zadovoljenje tehničkih kriterijuma vezanih za odstupanja napona, bez ograničenja instalisane snage i propisivanje specifičnog režima rada malih elektrana.

Shodno istom CEDIS dao primjedbe, koje se odnose na način priključenja mHE, koje je potrebno ugraditi u LSL.

Odgovor

Primjedba se prihvata.

Urađen je novi Elaborat o uticaju priključenja mHE „Štitarica 1“ na elektrodistributivnu mrežu, na koji je dobijena saglasnost CEDIS-a, čije smjernice su ugrađene u Predlog LSL.

3. Crnogorski elektroprenosni sistem ad

Akt broj 15948 od 16.12.2019.god., zaveden u Ministarstvu održivog razvoja i turizma pod brojem 104-591/59 od 18.12.2019.god.

Treba ispraviti u grafičkom dijelu dokumenta gdje je data elektroenergetska infrastruktura i u tekstualnom dijelu dokumenta, gdje je navedeno „380 kV dalekovod Podgorica – Ribarevine“ tako da stoji „400 kV dalekovod Podgorica – Ribarevine“

Odgovor

Primjedba se prihvata.

Tražena ispravka je unijeta u Predlog LSL.

4. Ministarstvo održivog razvoja i turizma – Direktorat za upravljanje otpadom i komunalni razvoj

Akt broj 113-591/69 od 26.12.2019.god.

Potrebno je da Obradivač LSL, u saradnji sa nadležnim organima Opštine Mojkovac razmotri i precizno se izjasni o načinu na koji će se obezbijediti kvalitetna i potpuna primjena odredbi Zakona o upravljanju otpadom u dijelu pitanja koja se odnose na komunalni otpad, posebno u dijelu sakupljanja i transporta (lokaciji za kontejnere, nesmetani pristup vozila za sakupljanje i transport otpada i slično) kao i pitanja vezana za upravljanje drugim vrstama otpada.

Odgovor

Primjedba se prihvata.

U Predlog LSL su unijete obaveze sprovođenja mjera upravljanja komunalnim i drugim otpadom.

5. Ministarstvo održivog razvoja i turizma – Direktorat za životnu sredinu

Akt broj 112-591/62 od 20.12.2019.god.

U dijelu mjere zaštite od buke na strani 43 dodati: U skladu sa zakonom o zaštiti od buke u životnoj sredini i Pravilnikom o graničnim vrijednostima buke o životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buken i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Službeni list Crne Gore“, br. 060/11) Opština Mojkovac odredila je akustične zone na svojoj teritoriji u skladu sa namjenom otvorenih prostora. Određivanjem akustičnih zona, propisane su granične vrijednosti za definisane dijelove opštinske teritorije, što je od značaja za zaštitu od buke u životnoj sredini a i za buduće planiranje prostora i izgradnju objekata.

Odgovor

Primjedba se prihvata.

U Predlog LSL su unijeti navedeni podaci.

6. Uprava za nekretnine Crne Gore

Akt broj 02-9274/1 od 12.12.2019.god., zaveden u Ministarstvu održivog razvoja i turizma pod brojem 104-591/56 od 17.12.2019.god.

Grafički prilog PARCELACIJA I REGULACIJA 02 nije odrađen saglasno sugestijama koje se odnose na struktuiranje podataka za plan parcelacije – da Plan parcelacije (dwg) kao vektorska forma bude urađena u državnom koordinatnom sistemu, koja sadrži decidno lejerski struktuirane podatke:

- detaljna tačka urbanističke parcele,
- broj koordinata detaljne tačke urbanističke parcele,
- linija urbanističke parcele, odnosno poligon koji definiše urbanističku parcelu,
- broj urbanističke parcele i
- zahvat plana.

Odgovor

Primjedba se prihvata.

U Predlogu LSL, Plan parcelacije je urađen u skladu sa sugestijama.

7. Opština Mojkovac, Sekretarijat za uređenje prostora i održivi razvoj

Akt broj 09/2-599-23/2 od 30.12.2019.god., zaveden u Ministarstvu održivog razvoja i turizma pod brojem 104-591/73 od 31.12.2019.god.

I

Primjedbe, sugestije i predlozi:

1. Uskladiti tekstualni opis istočne granice zahva dat na način: „do mosta na kojem se ukrštaju magistralni put Mojkovac – Kolašin i Štitarička rijeka, ne obuhvatajući magistralni put, na potezu Kurljaj, na istočnoj strani (str. 13 i 59)“ sa grafički definisanom granicom plana koja je postavljena granicom zaštitnog koridora željezničkr pruge Beograd-Bar. Preispitati i usklađenost zapadne granice zahvata.
2. U dijelu fizičkih struktura, postojeće stanje objekata asfaltne baze (str. 34) dati podatke o površini prizemlja, spratnosti i bruto površini svakog objekta koji se navode i koji su snimljeni na katastarskim podlogama. U urbanističko-tehničkim uslovima dati urbanističke parametre (indeks zauzetosti, indeks izgrađenosti) na nivou urbanističke parcele u okviru koje se planira rekonstrukcija postojećih objekata asfaltne baze i izgradnja novih. Definirati građevinsku liniju unutar koje se planira izgradnja objekata, kako se planiranom izgradnjom ne bi ugrozile susjedne parcele.

U odnosu na planiranu namjenu lokacije industrija i proizvodnja, razmotriti i primjeniti smjernice *Posebna pravila građenja poslovno – uslužnih i proizvodno-poslovnih objekata i zona, Urbanistički parametri za izgradnju objekata na*

kompleksima industrije, građevinarstva, zanatske proizvodnje, manufakturne proizvodnje i skladišta (str. 25. tekst izmjene PUP-a).

3. Dati smjernice i UTU za postavljanje antenskog stuba na UP mašinskih zgrada 1 i 2, koje se planom navodi kao drugo tehničko rješenje telekomunikacione infrastrukture.
4. Dati smjernice i UTU za postavljanje vodova za priključenje planiranih mHE na mrežu.
5. U skladu sa smjernicama preuzetim iz PUP-a Mojkovac *Uslovi za izgradnju mHE, uređenje i korišćenje sliva – koncesionog područja (str.41 i 42 teksta LSL)*, definisati urbanističke parametre za izgradnju mHE i dopuniti date uslove u dijelu UTU za mHE. Posebno u skladu sa datim smjernicama definisati građevinsku liniju (min 2 m od građevinske parcele), kako se planiranim izgradnjom ne bi ugrozije susjedne parcele i saobraćajnice.
6. Definisani su uslovi za izgradnju vodozahvata i mašinskih zgrada. Dati smjernice za izgradnju derivacionog cjevovoda.
7. Koordinate zahvata plana date u tekstualnom dijelu plana nijesu označene na grafici. Označiti iste kako bi se trasa derivacionog cjevovoda prenijela na teren ili posebnim koordinatama, na način kako su definisane urbanističke parcele koje se nalaze izvan trase puta.
8. Kod grafičkog priloga namjena površina, segmentne karte dopuniti legendom namjene površina, analogno tome kako je koncipirana prezentacija ostalih grafičkih priloga.

Odgovor

Primjedbe, sugestije i predlozi se prihvataju.

Sve sugestije su ugrađene u Predlog LSL.

II

U toku trajanja Javne rasprave, ovom organu se obratila MZ Štitarica i u dopisu br. 09-224 od 23.12.2019.god. izjasnila se o zaključcima sastanka koji su održani sa Investitorom i Predsjednikom Opštine Mojkovac, u vezi sa izgradnjom mHE koje su predmet nacрта ovog planskog dokumenta. Mjesna zajednica Štitarica je uz dopis dostavila i Odluku o ne prihvataju izgradnju mHE na potezu Provalija do mosta u Donjoj Štitarici (mHE „Štitarica 2“), jer bi izgradnja iste nanijela štetu stanovništvu, dok su saglasni da se gradi mHE od vrha grla do željezničke pruge (mHE „Štitarica 1“) uz posebne uslove koje očekuju da budu ispoštovani.

U vezi sa navedenim, potrebno je sa Investitorom i Ministarstvom ekonomije koje je zaključilo Ugovor o koncesiji broj 01-6/58 od 11.02.2016.god., za izgradnju dvije male hidroelektrane na vodotoku Štitarička rijeka, preispitati zahtjeve stanovnika MZ Štitarica i konstatovati da se odustalo od izgradnje mHE „Štitarica 2“, obrađene planskim dokumentom ili istu ukloniti iz grafičkog i tekstualnog dijela plana.

Odgovor

Primjedba MZ Štitarica i sugestija Opštine Mojkovac se prihvataju.

Predlog LSL urađen je na izmijenjenom - skraćenom zahvatu i obrađuje samo mHE „Štiratica 1“.

III.

Posebni uslovi koje u svojoj Odluci mještani Štitarice zahtijevaju od Investitora su sledeći:

- da na dijelu izgradnje cjevovoda uvijek ima dovoljan protok vode da se ne ugrozi životinjski i biljni svijet na tom potezu;
- da sva oštećenja prilikom izgraadnje vrati u prvobitno stanje, odnosno bolje stanje od zatečenog;
- da se Investitor obaveže da će značajno učestvovati u sanaciji puta i kamene kosine u mjestu Grla, na potezu kuda bi se radio cjevovod za mHE;
- da prilikom gradnje po završetku gradnje zapošljava isključivo mještane Štitarice koji odgovaraju potrebnim kvalifikacijama a sve u dogovoru sa rukovodstvom MZ i organima uprave opštine Mojkovac;
- da godišnje izdvaja sredstva i zajedno sa opštinom Mojkovac učestvuje u popravci i izgradnji infrastrukture odnosno puteva i obaloutvrde rijeke, izgradnji rasvjete, održavanju i poboljšanju objekata u vlasništvu MZ Štitarica, kako bi se stvorili uslovi za bolji život svih mještana;
- da Investitor ne može osporiti i zabraniti korišćenje rijeke za navodnjavanje ribarke i ostale potrebe mještana do vodozahvata.

Odgovor

Uslovi MZ Štitarica određeni u prve dvije stavke uslova se prihvataju.

U predlog planskog dokumenta su navedeni uslovi ugrađeni.

Ostali uslovi nisu predmet obrade planskog dokumenta.

Rukovodilac izrade plana
Tamara Vučević, dipl. ing. arh.

Članovi radnog tima
Gospava Bulatović, dipl. ing. arh.
Ilinka Petrović, dipl. ing. građ.
Sonja Šišević, dipl. Ing. el.
Sanja Lješević Mitrović, dipl.ing. pejz. arh.

Obrađivač Strateške procjene uticaja na životnu sredinu
Koordinator izrade
Mirjana Nikolić, dipl. prost. pl.

Članovi radnog tima
Glavičanin Mile, dipl. biolog
Boško Perović, dipl.ing.tehn.
Ana Vukotić, dipl.ing šum.

Podgorica, jun 2020. godine